

GUIA DE PRÀCTICUM
DE LA LLICENCIATURA DE
PSICOLOGIA
CURS 2005-2006

PRESENTACIÓ

➤ **AQUESTA GUIA OFEREIX LA INFORMACIÓ BÀSICA QUE ÉS NECESSARI CONÈIXER PER PART DE TOTES AQUELLES PERSONES IMPLICADES EN LA REALITZACIÓ DEL PRÀCTICUM DE LA FACULTAT:**

- ◆ ESTUDIANTS
- ◆ TUTORS ACADÈMICS
- ◆ TUTORS DE CENTRES COL·LABORADORS
- ◆ ORGANITZACIONS IMPLICADES

➤ **EN ELLA ES TROBEN LES GRANS LÍNIES REFERIDES A:**

- ◆ DEFINICIÓ
- ◆ DRETS I OBLIGACIONS
- ◆ FUNCIONS I
- ◆ RECONeixEMENTS

Per a més informació cal adreçar-se a:

Vicedegana de Pràcticum: 963864674.E-mail: gonzalrb@uv.es

Vicedegana d'Estudiants: 963864673.E-mail: hector.vercher@uv.es

ADR: tel. 963864667

ÍNDEx:

- I. LA FORMACIÓ EN PSICOLOGIA COM A PREPARACIÓ PER A L'EXERCICI PROFESSIONAL

- II. QUÈ ÉS EL PRÀCTICUM
- III. COM ESTÀ ORGANITZAT EL PRÀCTICUM
- IV. ON ES REALITZA EL PRÀCTICUM
- V. QUINS ESTUDIANTS PODEN MATRICULAR-SE EN EL PRÀCTICUM
- VI. DRETS I OBLIGACIONS DELS ESTUDIANTS
- VII. QUI SÓN ELS TUTORS DEL PRÀCTICUM
- VIII. QUINES SÓN LES TASQUES D'UN ESTUDIANT, UNA VEGADA MATRICULAT EN EL PRÀCTICUM
- IX. EN QUÈ CONSISTEIX LA MEMÒRIA FINAL DEL PRÀCTICUM
- X. COM ES QUALIFIQUEN LES PRÀCTIQUES
- XI. COM ÉS L'INFORME DE VALORACIÓ DEL PRÀCTICUM
- XII. RECONeixEMENTS

[A peu de pàgina] Guia Pràcticum Psicologia

I. LA FORMACIÓ EN PSICOLOGIA COM A PREPARACIÓ PER A L'EXERCICI PROFESSIONAL

La psicologia és una disciplina científica avalada per la investigació desenvolupada durant més d'un segle i és també una professió clarament establida i consolidada.

D'acord amb aquesta realitat, el Pla d'Estudis de la Llicenciatura de Psicologia a la Universitat de València posa un èmfasi clar en la formació científica i professional dels estudiants que el cursen. En concret, el perfil de formació del títol estableix:

“El llicenciat en Psicologia disposarà de la formació científica i de les tècniques necessàries per a intervenir com a professional en la solució

dels problemes psicològics individuals i socials, en la seua prevenció i en l'optimització de recursos personals i ambientals”.

D'altra banda, en delimitar les àrees d'actuació pròpies de l'acció professional, el mateix pla d'estudis estableix:

“Les àrees d'actuació dels professionals de la Psicologia es refereixen als àmbits de la Salut, dels Serveis Socials, de l'Educació, del Treball i de les Organitzacions així com a qualsevol altre que generat per la dinàmica social en interacció amb els avanços de les ciències del comportament, exigisca la seua intervenció. És també actuació pròpia del Psicòleg la investigació de processos implicats en el comportament individual i col·lectiu”.

Com es pot observar l'èmfasi se centrarà en la preparació i **qualificació per a l'exercici professional**, com estava establert en el perfil de formació i en els mateixos objectius del Pla d'Estudis.

II. QUÈ ÉS EL PRÀCTICUM

El Pràcticum està orientat cap a l'adquisició d'informació, coneixements, competències i pràctica requerits per a l'exercici d'un **rol professional concret** que té existència i demanda en el mercat de treball. Aquesta adquisició es produeix per la col·laboració amb un professional que exerceix la seua activitat en un lloc de treball extern a la Facultat i sota la tutoria d'un professor d'aquesta. Es tracta, per tant, d'una experiència viscuda en contextos reals de treball.

El Pràcticum té com a objectiu estimular i produir l'aprenentatge del "saber fer", "voler fer", "poder fer" i "saber estar", és a dir, saber acomplir el rol professional. No es tracta només de conèixer i saber aplicar tècniques i estratègies d'intervenció , sinó sobretot d'adquirir un aprenentatge de rol. Per això és necessari:

- Saber detectar i diagnosticar necessitats i situacions que requereixen la intervenció d'un psicòleg.
- Saber identificar recursos útils que permeten dur a terme aquesta intervenció.
- Saber aplicar i desenvolupar aquesta intervenció.

- Adquirir actituds professionals idònies.
- Saber gestionar les diferents "relacions" amb el client (incloent-hi la clarificació d'expectatives, contribucions i compensacions, etc.).
- Desenvolupar habilitats de cooperació amb altres professionals.
- Prendre contacte amb els aspectes rutinaris i menys atractius de la professió.
- Prendre consciència del component ètic i dels principis deontològics de l'exercici de la professió. L'estudiant haurà de conèixer el Codi Deontològic del Col·legi Oficial de Psicòlegs.

III. COM ESTÀ ORGANITZAT EL PRÀCTICUM

El Pla d'Estudis de Psicologia de la Universitat de València estructura els ensenyaments del Pràcticum distingint quatre conjunts integrats de pràctiques que cal realitzar a centres universitaris o vinculats a la Universitat per convenis o concerts, que posen en contacte els estudiants amb els problemes de la pràctica professional.

Les quatre opcions establides són les següents:

OPCIÓ 1: PRÀCTICUM EN PERSONALITAT, AVALUACIÓ I TRACTAMENT PSICOLÒGICS.

Mòdul de pràctiques externes integrades en aquest àmbit (12 crèd.=240 h)

OPCIÓ 2: PRÀCTICUM EN PSICOLOGIA BÀSICA.

Mòdul de pràctiques externes integrades en aquest àmbit (12 crèd.=240 h)

OPCIÓ 3: PRÀCTICUM EN PSICOLOGIA EVOLUTIVA I DE L'EDUCACIÓ.

Mòdul de pràctiques externes integrades en aquest àmbit (12 crèd.=240 h)

OPCIÓ 4: PRÀCTICUM EN PSICOLOGIA SOCIAL I DE LES ORGANITZACIONS.

Mòdul de pràctiques externes integrades en aquest àmbit (12 crèd.=240 h)

L'alumne tria una de les opcions i cursa 12 crèdits dedicats a la realització de pràctiques externes.

IV. ON ES REALITZA EL PRÀCTICUM

4.1. El mòdul de pràctiques integrades externes

Es realitzarà als Centres Col·laboradors de Pràctiques amb els quals la Universitat haja establert un Conveni Marc a aquest efecte, on s'estableixen i reglamenten les característiques de la relació entre la Universitat i la institució/Empresa.

En el Pràcticum de la Facultat de Psicologia, els dits Centres inclouen institucions públiques i privades, empreses, associacions, organitzacions no governamentals, gabinets professionals i altres que constitueixen **àmbits professionals** dels psicòlegs. En ells s'ofereixen una o diverses places d'estudiants les característiques dels quals es recullen en el **catàleg de places** de pràcticum que la Facultat fa públic prèviament al període de matrícula.

En les fitxes que componen el catàleg figuren tant el calendari com l'horari acordat per a la realització de les pràctiques. En determinades places, en col·laboració amb el Centre, l'esmentat horari pot ser flexible.

4.2 Els mòduls relatius a aspectes psicobiològics i metodològics del Pràcticum

S'impartiran com a classes pràctiques als **Laboratoris de la Facultat** per professorat pertanyent a les àrees de coneixement corresponents i d'acord amb el calendari i amb l'horari fet públic als taulers d'anuncis oficials.

V. QUINS ESTUDIANTS PODEN MATRICULAR-SE EN EL PRÀCTICUM

El Pràcticum poden realitzar-lo tots aquells estudiants que hagen superat 220 crèdits de la titulació.

Els estudiants s'han de matricular necessàriament dels tres mòduls que integren cadascuna de les opcions de Pràcticum.

VI. DRETS I OBLIGACIONS DELS ESTUDIANTS

D'acord amb la Normativa de Pràctiques Formatives Externes de la Universitat de València:

6.1 Són drets de l'estudiant de pràctiques:

- Rebre una còpia de la fitxa de pràctiques formatives.
- Ser tutelats durant el període d'execució de la seua pràctica formativa per un professor de la Universitat i per un professional de l'empresa, entitat o institució col·laboradora.
- Interrompre la pràctica per un motiu justificat, cosa que haurà de comunicar per escrit al coordinador de pràctiques del Centre, i al seu professor tutor.
- Obtenir una qualificació del professor tutor, quan es tracte de pràctiques integrades en el Pla d'Estudis.
- Rebre un certificat de l'empresa, entitat o institució en què haja realitzat les pràctiques amb menció expressa de l'activitat desenvolupada, la duració i si escau, el rendiment.

6.2 Són obligacions dels estudiants:

- Iniciar la pràctica en la data i condicions acordades.
- Comunicar al seu professor tutor qualsevol incident que afecte el desenvolupament de la pràctica formativa.
- Realitzar amb diligència i aprofitament l'activitat en què consistisca la pràctica, d'acord amb el programa i les condicions específiques aprovades.
- Si així se'ls exigira, guardar amb absolut rigor el secret professional i no utilitzar en cap cas les informacions recollides a l'empresa, institució o entitat, amb motiu de fer publicitat o comunicar-les a tercers, així com a no explotar aquells treballs realitzats en la pràctica, reflectits en el conveni que s'haguera subscrit, sense autorització expressa de l'empresa. Aquesta circumstància ha de ser recollida en un document que s'adjuntarà al corresponent annex del conveni que regule la seua pràctica.
- Presentar una memòria que reflectisca l'activitat realitzada una vegada haja finalitzat la pràctica.

A més a més, la Normativa estableix en el paràgraf tercer del seu article 6 el següent:

- "Els estudiants que tinguen alguna relació de parentiu fins a tercer grau amb els components dels òrgans de direcció o amb els tutors de les empreses, institucions o entitats, no hi podran realitzar pràctiques."

I en el paràgraf quart del mateix article:

- "Tampoc no podran realitzar pràctiques els estudiants que mantinguen una relació contractual amb l'empresa, institució o entitat que no siga la que està indicada en el propi conveni."

L'esmentada Normativa, considera així mateix el requisit de l'Assegurança Escolar, i ho explicita de la següent manera en l'article 7:

- "Els estudiants seran beneficiaris de l'Assegurança Col·lectiva d'Accidents i de Responsabilitat Civil que se subscriu a aquest efecte i que cobrirà els riscos previsibles durant el període de la pràctica."

VII. QUI SÓN ELS TUTORS DEL PRÀCTICUM

Cada estudiant disposa per al desenvolupament de la seua pràctica de l'assessorament i direcció de dos tutors. A saber:

- ✓ El **tutor acadèmic** que serà un professor nomenat per la Facultat amb aquesta finalitat.
- ✓ El **tutor del Centre Col·laborador** en el qual l'estudiant du a terme la pràctica i que serà un professional nomenat pel dit Centre.

7.1 Funcions del tutor acadèmic:

7.1.1. **Elabora, junt amb el tutor extern, el programa d'activitats que ha de realitzar l'estudiant.**

Aquest programa ha de tenir en compte els objectius formatius del Pràcticum, i per això ha d'especificar:

- **les tasques**, els seus elements bàsics i altres aspectes rellevants per a la seua adequada descripció (p. ex. principals tècniques o instruments, subjectes destinataris, context en què es desenvolupen, etc.), i
- **les competències** que s'han de posar en joc per part de l'estudiant per a dur a terme aquestes tasques adequadament. D'aquesta manera, s'orienta l'estudiant al voltant de les competències que cal que adquirisca o practique amb l'execució de les tasques.

7.1.2. **Contacta amb el Centre Col·laborador i entrevista amb el tutor d'aquest Centre.**

Aquest contacte permetrà elaborar la planificació de les activitats esmentades en el punt anterior, i omplir la fitxa del catàleg de Pràcticum (veure ANNEX 1).

7.1.3. Realitza les activitats de seguiment de l'estudiant.

Aquestes activitats es concreten bàsicament en les següents:

- ✓ **Entrevista d'orientació a l'estudiant que s'ha matriculat en la pràctica.**

En aquesta entrevista, el tutor acadèmic realitza les orientacions que considere pertinents i dóna a l'estudiant una carta de presentació per a entregar al director del Centre Col·laborador o al tutor de la pràctica. Així mateix, el tutor informa a l'alumne del sistema de seguiment que realitzarà i li proporcionarà una còpia del Codi Deontològic del Psicòleg.

- ✓ **Activitats de seguiment intermèdies.**

Cada tutor considera i determina les formes en què s'ha de realitzar el seguiment de la pràctica per tal que aquesta complisca l'objectiu formatiu de cara a l'estudiant. A mode orientatiu es recomanen les següents actuacions:

- **Entrevista amb l'estudiant:** En ella analitza el desenvolupament de la pràctica i proporciona a l'estudiant les orientacions pertinents referents a com elaborar la memòria del Pràcticum.
- **Contacte amb el tutor del Centre Col·laborador:** Es tracta de realitzar una revisió sobre el progrés i desenvolupament de la pràctica, possibles elements que cal considerar, dificultats, problemes que caldria corregir, expectatives no acomplides, etc.).

7.1.4. Qualifica les pràctiques.

En l'apartat X d'aquesta Guia s'ofereix una informació més detallada sobre aquest punt.

7.1.5. Elabora l'informe intermedi i anual per plaça i centre per a la Comissió de Pràctiques de la Facultat.

7.2. Funcions del tutor del Centre Col·laborador

- **Col·labora amb el tutor acadèmic en la planificació de l'activitat** de l'estudiant al Centre i també per tal que s'ompliga adequadament la fitxa de Pràcticum.
- **Dirigeix i assessora** les actuacions de l'estudiant al Centre Col·laborador de Pràctiques durant la duració d'aquesta.
- **Realitza el seguiment de l'estudiant de pràctiques** en col·laboració amb el tutor acadèmic.
- **Emet un informe referent** a l'aprofitament de l'alumne que ha de remetre per correu al tutor de la Facultat a fi que aquest pugui tenir-lo en compte en la qualificació del Pràcticum.

VIII. QUÈ HA DE FER L'ESTUDIANT UNA VEGADA MATRICULAT EN EL PRÀCTICUM

L'estudiant, una vegada matriculat en el Pràcticum, realitzarà les següents activitats:

- Contacta amb el tutor acadèmic que figura en la fitxa descriptora de la seua plaça de Pràcticum.
- Acudeix al Centre Col·laborador i es presenta al tutor assignat en el dit Centre amb la carta entregada a aquest efecte pel tutor acadèmic.
- Du a terme les activitats al Centre sota la direcció i assessorament del tutor.
- Realitza les entrevistes i activitats de seguiment que establisca el tutor acadèmic.
- Elabora la memòria final i entrega un exemplar a cadascun dels seus dos tutors.
- Entrega ben omplit l'informe de valoració del Pràcticum al seu tutor acadèmic, a la Vicedegana de Pràcticum i a la Vicedegana d'Estudiants de la Facultat.

IX. EN QUÈ CONSISTEIX LA MEMÒRIA FINAL DEL PRÀCTICUM

Una de les competències i habilitats importants per a un professional de la Psicologia és la capacitat d'elaborar adequadament i amb qualitat informes i documents de treball per a clients, altres professionals o altres destinataris i audiències. El Pràcticum és una excel·lent oportunitat per tal que l'alumne exercite aquestes habilitats i competències i aprengui a elaborar un informe precís, compressiu i sistemàtic d'una experiència d'intervenció i d'actuació professional en l'exercici d'un determinat rol professional.

Per aquesta raó entenem que el Pràcticum hauria d'incloure un informe o memòria final que hauria de ser pres en consideració per a l'avaluació de l'estudiant en els dotze crèdits del Pràcticum.

L'estudiant rebrà del professor les orientacions i especificacions concretes sobre els continguts i aspectes del procés d'elaboració de la memòria del Pràcticum, adaptant-la a l'experiència individual de la pràctica realitzada i del rol professional que s'ha exercit en ella.

Amb caràcter general, l'esmentada memòria hauria d'incloure, si més no, els **següents apartats:**

9.1. DESCRIPCIÓ DEL CENTRE I SECCIÓ/ÀREA/DPTO.

- Característiques principals (objecte, ubicació programa i servicis, principals activitats, etc.,)
- Descripció del departament (s)/àrea o equip en què es va desenrotllar el treball (funcions, orientació teòrica, models, aspectes contextuals del centre i usuaris).

9.2. ACTIVITATS DESENVOLUPADES (ON PARTICIPE L'ALUMNE)

- Tipus d'aprenentatges realitzats, subjectes destinataris, coneixement del centre, formació específica, participació en programes/activitats concretes
- On se situa l'alumne en el centre.
- Descripció de les activitats (tècniques utilitzades, instruments, context en què s'han desenrotllat, cooperació amb altres professionals, forma de participació de l'alumne, etc.

9.3. RESULTATS PER A L'ALUMNE/VALORACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA.

- Compliment del pla de treball. Desajustos entre les activitats programades d'acord amb la fitxa del Pràcticum i les activitats realitzades.
- Explicació dels desajustos.
- Aspectes més rellevants de l'aprenentatge teòric - pràctic efectuat en la realització de dites tasques.
- Rol professional, experiències.

- Compliment d'expectatives i decisions futures.
- Valoració del pla de treball

9.4. RESULTATS PER AL CENTRE

- Anàlisi de les aportacions.
- Utilitat de l'activitat realitzada per a la institució.

9.5. COMENTARIS , SUGGERÈNCIES,..

La memòria ha de ser presentada al professor tutor de la Facultat en els terminis que ell establisca. A més a més, el professor tutor podrà determinar la realització d'una entrevista per tal d'analitzar els continguts i obtenir la informació que considere pertinent a fi de realitzar una avaluació més adequada i equitativa del rendiment i aprofitament de l'estudiant.

X. COM ES QUALIFIQUEN LES PRÀCTIQUES

En la qualificació de les pràctiques, el tutor acadèmic utilitzarà les següents alternatives: suspens, aprovat, notable, excel·lent o matrícula d'honor, d'acord amb la normativa vigent de qualificacions.

En cas que la qualificació siga de "suspens" el professor haurà d'especificar si aquesta qualificació correspon a :

- No superar els requisits mínims en la realització de la pràctica duta a terme al centre (p. ex. no assistència durant una gran part del temps o no aprofitament mínim en la realització d'aquestes pràctiques). En aquest cas, no es pot fer la recuperació durant el curs acadèmic, ni examen en convocatòria extraordinària; s'hauria de tornar a matricular del Pràcticum.
- Realització inadequada o insuficient de la memòria, encara que la realització de la pràctica siga suficient. En aquest cas es permet fer una segona convocatòria al setembre en la qual l'estudiant presentaria de nou la memòria de la Pràctica per a la seua avaluació.

XI. COM ÉS L'INFORME DE VALORACIÓ QUE REALITZA L'ALUMNE SOBRE EL PRÀCTICUM

En finalitzar el Pràcticum l'alumne realitzarà un informe de valoració que entregarà al seu tutor acadèmic, a la Vicedegana de Pràcticum i a la

Vicedegana d' Estudiants de la Facultat. Per a això utilitzarà el model que es mostra en l'ANNEX 2.

XII. RECONeixEMENTS

La Facultat de Psicologia vol agrair les distintes col·laboracions que permeten la posada en marxa del Pràcticum de la Llicenciatura: la Fundació Universitat-Empresa (ADEIT), el Col·legi Oficial de Psicòlegs i totes aquelles institucions, empreses, organitzacions no governamentals, gabinets i altres. Pel que fa als tutors de Centres Col·laboradors de Pràctiques, aquest agraïment es vol expressar a més a més amb la possibilitat d'obtenir els següents certificats i serveis:

- Certificat acreditatiu de la seua col·laboració com a tutor de pràctiques externes de la Universitat i la Facultat.
- Acreditació a l'empresa, entitat o centre com a col·laboradora del Pràcticum de la Facultat de Psicologia.
- Informació i invitació a les conferències i altres activitats culturals que es realitzen a la Facultat.
- Possibilitat d'accés a la Biblioteca i a l'Hemeroteca de la Facultat i utilització del servei de consulta en sala.
- Constància de la col·laboració en la Memòria Anual de la Facultat.